

номической системы для предотвращения разрушительного воздействия инфляции и девальвации.

Потенциальная возможность использования эмиссионного рефинансирования + кредитования экономики по низким ставкам, т. е. с использованием эффекта «количественного смягчения», применяемого развитыми странами дает Украине возможность прорыва в новую экономику, экономику интенсивного развития.

Для стимулирования экономического роста, выхода из «порочного круга бедности» необходима консолидация общества на задачах развития, объединение усилий НБУ как эмиссионного центра, создающего денежные ресурсы и Правительства, обеспечи-

Find similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetma

стимулировании экономического роста на базе эмиссионных ресурсов и при кредитовании ими по нормальным ставкам приоритетных национальных проектов отраслей, видов бизнеса, потребительского кредитования продукции отечественного производства необходимо учитывать положительный опыт других стран.

Для превращения «порочного круга бедности» в «спираль интенсивного развития» необходима консолидация общества на задачах развития, реализация приоритетных проектов как крупных компаний, так и среднего и малого бизнеса. В результате развития доходы бизнеса и населения должны обеспечить рост бюджетных поступлений и формирование собственных ресурсов для роста.

УДК 336.7

Т. С. Вознюк,

студентка кредитно-економічного факультету,

В. А. Смагін,

д.е.н., професор кафедри банківських інвестицій,

ДВНЗ «Київський національний економічний

університет імені Вадима Гетьмана»

БАНКИ У ФІНАНСУВАННІ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

Останнім часом погіршення екологічної ситуації в світі привертає увагу банківських установ, які за своїм статусом традиційно вважаються нейтральним щодо впливу на навколишнє се-

редовище. Зокрема, кредити банків є основним джерелом довгострокового фінансування для різних галузей промисловості, які у великій мірі забруднюють навколишнє середовище. Тому в сучасному світі характерною особливістю банківських інвестицій є зростаюча соціальна спрямованість, що формується у процесі сприйняття концепції корпоративної соціальної відповідальності. Все помітнішою стає тенденція екологізації банківської інноваційної діяльності, а саме безпосередньої публічної участі в проєктах, що інвестують в інноваційні проєкти, передусім в енергетичну інфраструктуру.

Активний розвиток альтернативної енергетики розпочався в 2004 році, з того часу обсяг світових капіталовкладень у проєкти альтернативної енергетики нараховує 268,7 млрд дол. (з яких банківські кредити нараховують 154 млрд дол.).

Світова практика банківського кредитування галузей альтернативної енергетики проявляється в створенні першого унікального GreenInvestmentBank, який має подвійну мету: мобілізувати приватний капітал і кредитувати проєкти, пов'язані з розвитком екологічно чистої енергетики. Всесвітньо відомі банки, такі як GoldmanSachs, MorganStanley, Citigroup, WellsFargoandBankofAmerica інвестували приблизно 120 млрд доларів у галузі відновлювальної енергетики через:

- надання кредитів споживачам, які купують електромобілі (Tesla Motors Ltd),
- формування інвестиційного портфеля закції підприємств, що займаються вироблення нетрадиційної енергії (Chinese wind company),
- інвестування в розробку технології для отримання альтернативної енергії,
- пропонування «зеленої схеми іпотечного кредиту», який підтримує екологічно чисті житлові проєкти (субсидії і зменшені відсоткові ставки на екологічне житло),
- встановлення банкоматів, які працюють на сонячній енергії (банки заощаджують 1980 кВт-год енергії на рік),
- ініціативну роботу з клієнтами («зелений банкінг» — програма, за якою клієнти банку зможуть, наприклад, отримати кредитну карту, при користуванні якою певна частина коштів, що витрачаються, прямуватиме на боротьбу з парниковим ефектом).

Відповідно до звіту міжнародної компанії «Ernst&Young», Україна потрапила до рейтингу країн, найпривабливіших для інвестування у відновлювані джерела енергії. Українське Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження оприлюд-

нило дані, що за останні два роки в сферу відновлюваної енергетики залучено 21 млрд грн інвестицій (банківська статистика відсутня про залучення кредитних ресурсів на фінансування альтернативної енергетики в Україні).

Сьогодні в Україні рівень банківських інвестицій в екологічні проекти є дуже низьким. Банки не фінансують розроблення та впровадження систем акумулювання та використання альтернативної енергетики, адже реалізація інвестиційних проектів у цій сфері як правило не відповідає бажаним комерційним цілям інвесторів. Тому без створення особливих інвестиційних умов приватний капітал комерційних банків не мотивований наявними перспективами (можливість інвестування коштів з швидшим поверненням і меншою ризикованістю).

Нетрадиційні технології вимагають значних капіталовкладень. З одного боку, держава через податкові пільги та нульову ставку для імпортного обладнання створює умови для інвесторів. З іншого боку, неврегульованість правових питань (виділення земельних ділянок, недопрацьована законодавча база), правило «місцевої складової, високий зелений тариф, ціни як і на традиційну енергетику, а також відсутність внутрішнього споживання стимулюють зростання ризиків для потенційних кредиторів.

Аналізуючи кредитування банками відновлювальної енергетики в Україні можна спостерігати закономірності:

- початкові кредити були надані міжнародними фінансово-кредитними інститутами (Європейський Інвестиційний Банк, Європейський банк реконструкції та розвитку (USELF), Австрійський банк розвитку);

- в основному в альтернативній енергетиці зацікавлені державні банки України (Ощадбанк виділив 2,6 млрд грн на розвиток вітчизняної сонячної енергетики в 2012 році та «Державним експортно-імпортним банком України» (АТ «Укрексімбанк»), який підписав кредитну угоду з ЄІБ на суму 100 млн євро);

- комерційні банкі з іноземним капіталом здійснюють кредитування за рахунок капіталу материнських банків (ПроКредит-Банк уклав з німецьким банком розвитку KfW договір, за яким пропонує кредити, направлені на підвищення енергоефективності малого та середнього бізнесу. Міжнародна фінансова корпорація (IFC), та АТ «Ерсте Банк» (Erste Group) створили програму, яка включає фінансування проектів з використання відновлюваних джерел енергії);

- кредитування альтернативної енергетики українськими фінансово-промисловими групами (ПУМП-банк, Ренесанс), які

мають більше можливостей для відстоювання своїх інтересів у цьому секторі;

- основні проблеми кредитування альтернативного енергетичного сектора (45% опитаних) в Україні пов'язані з:

- відсутністю джерел довгострокового банківського кредитування;

- високими позичковими ставками по кредитах.

Створення привабливості інвестицій у галузі альтернативної енергетики для комерційних банків значною мірою може бути забезпечено відповідною політикою та заходами НБУ (сприяння пониженню реальної ставки кредиту), нарощення власного статутного капіталу та допомога держави у кредитуванні (сплата відсотків по кредиту державою, а кредиту самою фірмою).

Список літератури

1. Закон України “Про альтернативні види палива” [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1391-14>

2. Дані Bloomberg New Energy Finance [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://about.bnef.com/>

3. Дані Держагентства з енергоефективності та енергозбереження [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ua.gov.org.ua/dovidkova/covv/derzhavne-agentstvo-z-energoefektivnosti-ta-energozberezhennya-ukra%D1%97ni/>

4. Дані Європейського інвестиційного банку [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.eib.org/>

5. Дані агентства УАДО [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://uado.org.ua/>

УДК 330.341.1

М. П. Вусятицька,

викладач кафедри фінансів,

Прикарпатський національний університет

ім. В. Стефаника

ІНСТРУМЕНТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ

Сучасна регіональна політика в Україні передбачає зміцнення потенціалу розвитку регіонів країни та їхньої конкурентоспроможності. Основним пріоритетним завданням регіональної еко-